

DOKLÁDÁNÍ DOB DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ

Pokud občan zjistí, že v evidenci České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) nemá uvedeny některé doby pojištění, případně náhradní doby pojištění, může je v určitých případech doložit hned. U některých dokladů zákon o důchodovém pojištění říká, že je občan předkládá až při podání žádosti o důchod.

Informace o dobách pojištění (zaměstnání) a od roku 1986 též o vyměřovacích základech (výdělcích) za jednotlivé kalendářní roky a vyloučených dobách (např. doba dočasné pracovní neschopnosti), popř. některých tzv. náhradních dobách pojištění, které ČSSZ eviduje, zjistí občan z informativního osobního listu důchodového pojištění (IOLDP)¹, nebo prostřednictvím služby Přehled dob důchodového pojištění dostupné na eportal.cssz.cz.

Doklady prokazující **doby pojištění** (zaměstnání) primárně jsou:

- **evidenční listy důchodového pojištění** – od roku 2004 vedou zaměstnavatelé evidenční listy za každý kalendářní rok zvlášť; jedno vyhotovení zasílají ČSSZ a zaměstnanec obdrží stejnopis. Do roku 2003 vedl každý zaměstnavatel evidenční list po celou dobu trvání pracovního poměru a ČSSZ ho odeslal až po jeho skončení.
- **údaje o důchodovém pojištění vedené OSSZ** – údaje o době výkonu samostatné výdělečné činnosti nebo o době dobrovolného důchodového pojištění (jejich doložení do evidence ČSSZ zajišťuje OSSZ).

V případě absence evidenčního listu může ČSSZ v době před zahájením důchodového řízení přijmout a zaevidovat pouze takové náhradní dokumenty, které jednoznačně prokazují dobu zaměstnání/pojištění. Se všemi ostatními náhradními doklady je třeba obrátit se na bývalého zaměstnavatele, jeho právního nástupce nebo OSSZ, která poskytne potřebnou pomoc, případně provede rekonstrukci evidenčního listu. Náhradními dokumenty jsou zejména výplatní pásky, mzdové listy, kniha docházky, popř. pracovní smlouva, doklad o ukončení pracovního poměru, legitimace ROH aj.

V evidenci ČSSZ, a tedy ani v IOLDP či přehledu dob pojištění, obvykle nejsou uvedeny všechny náhradní doby pojištění, a to zejména:

- doba studia;
- doba vojenské (civilní) služby;
- doba péče o dítě do 4 let věku;
- doba péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby.

Doba studia se dokládá vysvědčením nebo jiným dokladem o ukončení studia, doba výkonu vojenské služby vojenskou knížkou nebo potvrzením příslušné vojenské správy, v případě výkonu civilní služby potvrzením vydaným MPSV, pokud se v evidenci ČSSZ tato doba nenachází. **Tyto doby stačí doložit až při podání žádosti** o důchod, z dokladů (zejm. u studia) však musí být zřejmý počátek a konec této doby.

Doba péče o dítě do 4 let se dokládá rodným listem dítěte, případně jiným dokladem o vztahu k dítěti (např. rozsudek soudu o svěřením do péče) a čestným prohlášením o době a rozsahu péče, **a to při podání žádosti o důchod**. Doba péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby se dokládá rozhodnutím OSSZ (rozhodnutí se zpravidla vydává po skončení péče).

Také doby výdělečné činnosti v cizině nemá ČSSZ ve své evidenci. Potvrzení o pojištěných dobách ve státech EU nebo ve státech, s nimiž má ČR uzavřenou mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, si ČSSZ vyžádá od příslušného cizozemského nositele pojištění až po podání žádosti o důchod, pokud je tato skutečnost v žádosti uvedena.

Vysvětlení k problematice dokládání dob pojištění a pomoc při řešení případných nesrovnalostí poskytují občanům každý úřední den pracovníci OSSZ.

¹ Občané mohou o vyhotovení IOLDP požádat jednou ročně. Písemnou žádost je třeba zaslat na adresu ČSSZ, Odbor správy údajové základny, Křížová 25, 225 08 Praha 5; v elektronické podobě podepsanou uznávaným elektronickým podpisem na adresu e-podatelný: posta@cssz.cz nebo datovou zprávou zaslano prostřednictvím informačního systému datových schránek do datové schránky ČSSZ ID: 49kaiq3. Žádost musí obsahovat rodné číslo žadatele, jméno, příjmení, rodné příjmení a adresu nebo ID datové schránky, na kterou bude informativní list zaslán.